

Mediawaakhond beboet alweer: nu Jinek

Tafelgast Erland Galjaard kon bij Jinek zijn sportapparaat aanprijzen. Duidelijke overtreding of een onvoorziene gesprekswending?

Door onze redacteurs
Steven de Jong en **Lineke Nieber**

AMSTERDAM. Omroep KRO-NCRV moet een boete van 20.000 euro betalen omdat in talkshow *Jinek* in juli vorig jaar de Mediawet is overtreden. Op 19 juli was Erland Galjaard te gast, oud-programmadirecteur van RTL en nu adviseur bij Talpa. Hij sprak er over de sportmethode Disq, waarvoor zijn vrouw Wendy van Dijk het commerciële gezicht is.

„Even voor ons hier allemaal: wat ben je hier nu precies aan het doen?” vraagt Jinek hem lachend, terwijl een Instagram-filmpje wordt vertoond van Galjaard in boxershorts. „Ik ben aan het disqen”, zegt hij. „Daar zit ik helemaal in. Dat is *mobile gym*, met twee touwtjes waarmee je de weerstand kunt bepalen. Je kunt daarmee thuis op één vierkante meter fitnesssen.” Galjaard verzwijgt niet zijn belang in het apparaat. Als tafelgast Barry Atsma vraagt of Disq van hem is, zegt hij: „Mede”. En dan: „Mijn vrouw is een van de belangrijkste gezichten van de Disq. En daardoor is het ook vrij groot geworden.”

Een vermijdbare uiting, oordeelt het Commissariaat voor de Media nu. Het is niet toegestaan om de afname van producten of diensten te bevorderen bij de publieke omroep. KRO-NCRV liet woensdag weten de boete aan te vechten. Het waren volgens de omroep „onverwachte uitspraken”. De woordvoerder: „In een liveprogramma als *Jinek* doen zich soms onvoorspelbare dingen voor die je niet altijd kunt voorkomen.”

De boete voor KRO-NCRV is niet de enige recente straf van de toezichthouder. AVROTROS kreeg vorige week een boete van 10.000 euro: presentator Ilja Gort droeg op 16 juni 2018 in zijn programma een T-shirt dat ook in zijn webshop te koop was.

BEELD KRO-NCRV

1 **Maakt het bezwaar van KRO-NCRV een kans?**

De toezichthouder wil niet vooruit lopen op de bezwaarprocedure van de omroep. Wel zegt het Commissariaat dat het „goede redenen heeft” voor het opleggen van een boete. „Er is in de uitzending een

Erland Galjaard en acteur Barry Atsma **aan tafel bij Eva Jinek.**

filmpje ingestart”, zegt de woordvoerder, doelend op Galjaards fitnessvideo. „Dat is niet iets wat spontaan misgaat.”

2 **Twee boetes in twee weken, is dat toeval?**

Nee - al is het ook uitzonderlijk. Overtre-

dingen zijn er voortdurend, dat ziet de toezichthouder óók. Paul de Leeuw die in een uitzending van *Ranking the Stars* nadrukkelijk vraagt naar het merk van een jasje dat Viola Holt draagt. Coureur Max Verstappen die in een interview met Jeroen Pauw kleding en pet met logo draagt. Om die reden besloot het Commissariaat afgelopen zomer alle hoofden Juridische Zaken van de omroepen bijeen te roepen en ze de regels nog eens uit te leggen. In de begeleidende brief kondigde het Commissariaat strenger optreden aan. „In 2017 zijn bij vrijwel alle publieke omroepen te veel vermijdbare uitingen geconstateerd.” De toezichthouder schreef op 31 mei 2018 „vanaf vandaag” een „zero tolerance-beleid” te voeren op vermijdbare uitingen. Dat verklaart het stevigere optreden deze week.

3 **Welke boetes werden eerder opgelegd?**

In 2010 kreeg de VARA een boete van 50.000 euro toen *Boer Zoekt Vrouw*-presentatrice Yvon Jaspers haar zelf ontworpen servies naar *De Wereld Draait Door* meebracht. Na de onthulling - eroverheen lag een zwart kleedje - benadrukte Jaspers dat het theeservies zo betaalbaar was.

Veel vaker deed de toezichthouder echter niets, of deelde alleen waarschuwingen uit. Soms was er verwarring. Zo zijn de regels voor culturele uitingen soepeler: je mag wél een boek aanprijzen, en vermelden dát het te koop is, maar je niet zeggen ‘Koop dat boek!’. Ook de regels zelf laten ruimte voor interpretatie. Een fitnessapparaat tonen mag wél als het past binnen de context van het programma, als de aandacht „niet op een overdreven of overdadige wijze plaatsvindt” en als geen sprake is van aanprijzing. Al gaf het Commissariaat afgelopen jaar ook toe dat de capaciteit voor optreden beperkt is.